

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

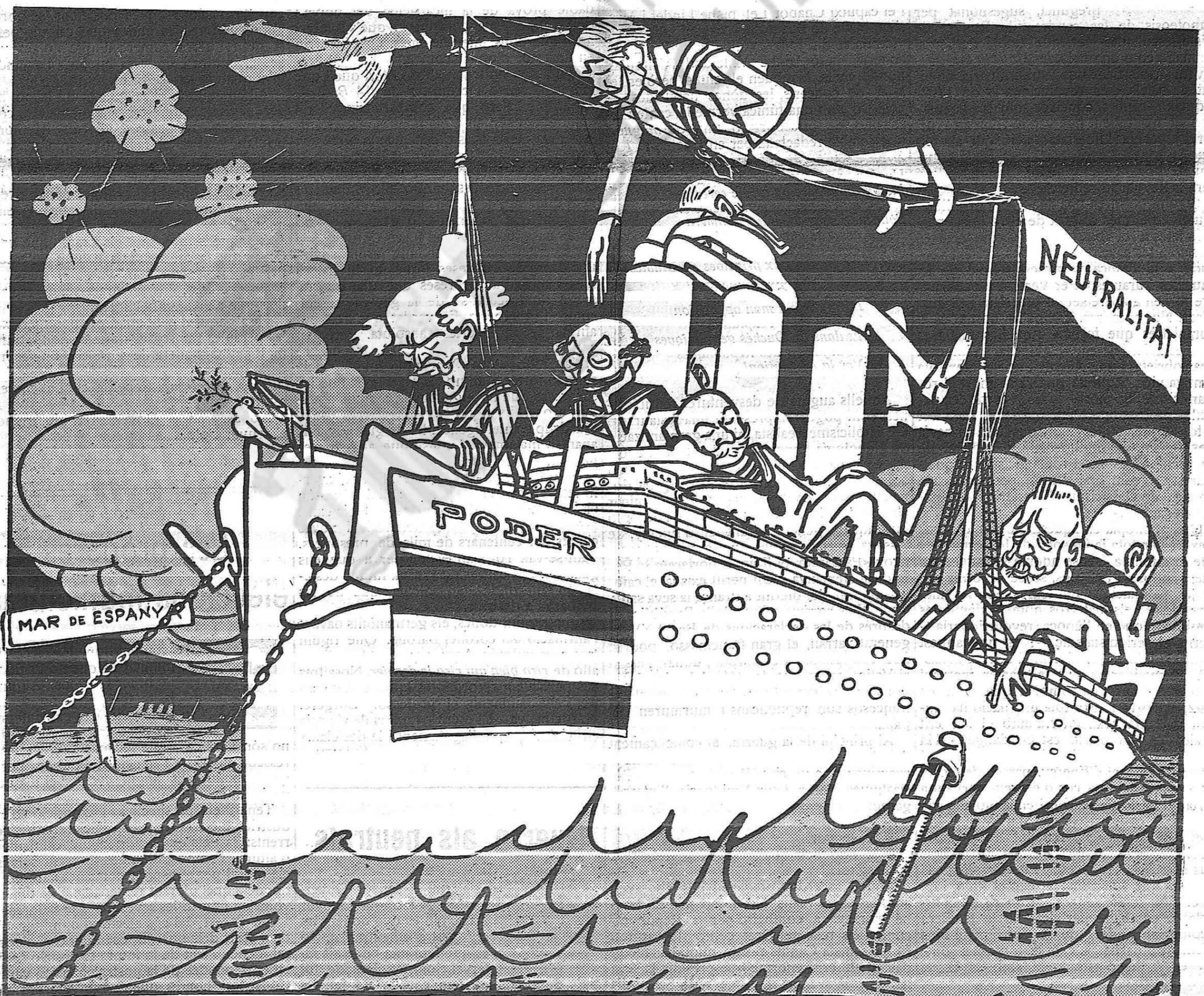
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

EN EL MAR D'ESPANYA

La vaga dels mariners

El nou sistema

Els governants espanyols, davant dels conflictes amoïnosos, acostumaven fins ara a emprar els pal·liatius i a adoptar solucions provisionals. Es aquest el sistema dels pedaços. Posar un pedaça, tirar alguns mesos més, heu's-aquí els seus propòsits. Qui dies passa, any empeny. El temps arregla moltes coses que els homes són incapaçs d'arreglar.

Però el gloriós don Eduard Dato, ha canviat el vell procediment. Ell no emplea pal·liatius ni es trenca el cap buscant solucions provisionals. Ell no posa pedaços. Què fa, doncs? No fa res. No s'hi amoïna. Amb els braços plegats, inactiu, immòbil, impàvid, contempla el que passa al seu voltant. Tot-hom es creia, fins avui, que un governant és un actor en el teatre polític. En Dato ha contradit aqueixa creencia. Ell resulta un simple espectador. Pel que es veu, la seva teoria és la de que les coses d'aquest món s'arreglen soles.

Ara mateix hem vist com la premsa ministerial ha repicat les campanes amb motiu de la solució del conflicte nàutic. Solució, hem dit? En realitat, no hi ha tal cosa. No s'ha solucionat res, no s'ha arreglat res, no s'ha millorat res. Els obrers de mar han acordat esperar fins al mes d'octubre per a declarar la vaga. Això és tot. Ni solució, ni pedaça. Però en Dato té tres mesos més de temps, i per ell això ja és una victòria assenyalada. Es tan modest, el bon senyor!

Greus menaces segueixen pesant damunt d'Espanya. Greus conflictes segueixen en peu. Què hi fa? En Dato i els seus ministres, lliures per tres mesos de la preocupació de la vaga dels mariners es disposen a passar lo menys calorosament que puguin els dies incòmodes de la canícula. Podrà descansar, ells que no han fet res.

El retorn de la Revolució

Un periodista suïç, el corresponent a París del *Journal de Genève*—aqueix diari tan moderat, però tan tradicionalment viu i selecte—se pregunta, sugestionat per l'apoteosis de les cendres de Rouget de Lisle, escoltades per tot el poble de París, clamant, com un posós, *La Marsellesa*: «¿Estavem presenciant una extraordinària similitud amb els dies revolucionaris de 1792? Aqueixos càntics, aqueixos soldats que marxen al front dient que van a combatre pel Dret i per la Llibertat, aqueix odi als reis que truquen, com aleshores a Verdun, aqueix donar-se al món dels francesos ¿no serà la Revolució rediviva?»

Siguim permesa una declaració orgullosa. Quan en el mes d'agost de 1914 unes plomes fetes a les «bouf founeries» intel·lectuals, iniciaren les seves retractacions, creient vençuda a la França, vaig escriure, plé de fè, aquestes paraules: «Per Verdun i pel Sambre tornen a aparèixer els prussians i els austríacs. No hi fa res. També lo nostre, és el norantatrés que torna.» Aquelles mateixes plomes xafardejaren: «L'autoritat ha imposat una sobrietat i una serenitat que anulen tota l'antiga vida. Aquesta guerra ha mort el romanticisme, ha mort—jo no recordo les paraules precises, però era aquest el seu mirvi—tot lo que, en les individualitats, hi havia d'espontani, de sentimental, de tradició, de «panache». I és tot el romanticisme lo que's redressa i com mai el món percebeix una frisança de classicismes llibertaris i de braves elegancies!»

Quina miopia en aquests homes capaços d'expressar tota la filosofia de lo permanent i de lo quotidià, sense adonar-se'n del món que'ls hi passa pels ulls, sense percebir cap de les palpitations del temps. Són les mateixes festes, els mateixos homes, idèntiques ideologies que en l'època revolucionària—escriu el periodista suïç.—I és que aquest home de lletres que obeeix el consell nietzschà de meditar en mig del carrer, marxant amb els homes, ha comprès que com en 1792, en 1914 i 1915 tota una nació ha improvisat una gran guerra amb el sol crític arcaic de: «La patrie est en danger.» Ha vist ressuscitats aquells soldats que, com el general Franchet d'Épercy, passen de coronel a comandant de còs d'exèrcit, tornant a portar el bastó de mariscal en la motxila. Ha presenciat com parlen els Estats Majors del Dret i de la Justícia, repetint les paraules clàssiques: «La República està sauscida deis seus exèrcits.» Ha escoltat *La Marsellesa* als guerrers que volen marxar cap el Rhin, i de tot el món acudeixen els visionaris de la llibertat a combatre per ella sota la bandera tricolor, la bandera de la Convenció! Fins l'alemany Anacharsis Clootz tornarà a somniar en la llegió estrangera, amb els Estats Units d'Europa!

Per a que'l retorn revolucionari sembli més just, fins aquest jacobi dotat de tan extraordinària mentalitat política, que's diu Gustau Hervé, acaba de demanar la constitució d'una Convenció, d'un Comitè de Salut Pública i del nomenament de comisaris, delegats prop dels quefes d'exèrcit. En el front, els capellans, se baten cantant *La Marsellesa*, com en 1793, el vicari Vaugeois i el caputxi Chabot i el bisbe Lindet i Massieu, bisbe de Beauvais. L'organitzador de la victòria se diu Joffre, militar, adscrit a la masoneria, però també Millerand i Thomàs, homes civils. Manquen els clubs, però en les sales de concerts, les dones habillades de negre o amb una túnica vermella, canten les estrofes de Strasburg o una *Carmagnole* que sembla redactada per en Chenier:

*L'union sacrée plan' sur toute la ville
Jamais en France on ne me reverra
Mais c'est chez eux que la guerre civile
Pour me venger bientôt s'allumera.
A leur usine de guerre formidable
Ils croyaient bien m'asservir peu à peu
Dans leur culture aux principes effroyables
C'est moi qui vais aller f... le feu!*
Dansant la Carmagnole
Leurs chefs à mon apparition.
Verront venir l'expiation
Et dans les Duchés germaniques
J'irai fonder des Républiques
Viv' la Révolution!

Aquells augurs de desventures republicanes, com pogueren presentar una restauració del catolicisme realista, ni una germanització de l'ideologia francesa. Jo tinc una fè enorme en l'aparició del general de la victòria i aquest Hoche, aquest Monceau, aquest Bonaparte serà republicà, capaç de guillotinar als reis del Nord, com un Dantón, i de fer lo que aqueix general Franchet d'Épercy, de nissaga patricia, digué a un escriptor espanyol: «Passarem el Rhin i portarem la República alemanya.» Un perill existia: el catolicisme francès, oferint a França la seva sang, canvi dels agravis rebuts de la República, i després de les declaracions de Benet XV, el general Sarrail, el gran francmassó, podria, nou condestable de Borbón, donar l'assalt al Vaticà, sense que desertés dels seus batallons cap soldat catòlic. Avui els capellans francesos són republicans i murmuren del papa.

Al principi de la guerra, al començament de «l'unió sacrée» uns obrers—se conta—examinaven a un ciutadà amb trasses eclesiàstiques. Per a tenir l'evidència l'interrogaren:

—Vostè és capellà?
—Sí, senyor.
—ja i no aiea que'l company treballava en l'esglesia.

Aquell sacerdot pregava i ells laboraven amb les seves mans. No hi feia res. Ell també marxava a combatre per la República, contra els reis, pel Dret, contra les armes. El jansenista Camus resava quotidianament davant un crist enorme que presidia la seva llar i votà la mort de Lluís XVI. Se podia

creure amb Déu i servir la Llibertat. Molt any norantatrés.

Al final de la guerra, començarà una altra dins de França i mai com aleshores la Social haurà estat tan pròxima.

MARIUS AGUILAR

La derrota final

ELS Imperis centrals han entrat en el període pre-agònic. Això escrivia dies passats el crític militar italià coronel Barone. Davant de tal afirmació els nostres germanòfils es posarien a riure. Fins alguns anglo-francòfils pusil·lanims faràn un lleu somriure de trist escpticisme. I és que, d'algun temps ençà, ha anat formant-se a Espanya la convicció que els austro-alemanys guanyaran.

Aquesta convicció ha arribat fins a les altes esferes de l'Estat. A això és deguda probablement, l'actitut estranya i parcial que el Govern i les autoritats observen des de fa uns tres mesos. Sembla que hi ha en les altures del poder un gran desig de no disgustar l'Alemanya. Havent de sortir aquesta victoriosa, seria una temeritat—pensen—el posar-s'hi malament. Si no fem bondat, els alemanys, després del triomf, ens castigaràn o bé no ens donaràn el premi que ens tenen promès, premi que deu consistir en Portugal, Gibraltar i Tànger.

La general creencia en la victòria alemanya que aquí existeix, és una nova i formidable prova de la incapacitat del poble i dels polítics espanyols en lo que's refereix a les qüestions internacionals. Que incorrin en un error d'òptica com aqueix els pobres senyors que no tenen altre criteri que'l que emmanllevan als cronistes de l'ABC, és explicable. Però que comparteixin el dit error els governants, els polítics, els escriptors i els periodistes d'Espanya, ja no té una explicació tan fàcil. La veritat és que la cultura d'aquests darrers en materia internacional és deficientíssima. Pot dir-se que són gent que no tenen món. I pot afegir-se que són gent que no tenen cop d'ull, que «no tenen nas», com diria en Josep Carner.

Es veritat que el pervenir resulta sovint una caps de sorpreses, i que no hi ha res més exposat a sorpreses que una guerra, sobre tot tractant-se de la guerra present, colossal i mai vista. Es veritat que res pot afirmar-se amb certesa absoluta. Però, en aquest cas, les raons que hi ha per a creure en la victòria de la Quadruple Intel·ligència són tan fortes, que no és de tème que les sorpreses que hi pugui haver, anul·lin aquelles raons. Es aquesta una guerra que la Quadruple Intel·ligència ha de guanyar, fins anant-li malament. I consti que això darrer no és una paradoxa.

Podrà allargar-se la guerra. Podrà haver-hi fets desfavorables per als aliats. Podrà els exèrcits dels dos Kaisers obtenir èxits, avençar, conquerir nous territoris i noves ciutats, fer centenars de mils de presoners. Tant-se-val. Tot això és poc per a que ells guanyin. Les causes de la seva futura desfeta són tant fondes, tan potents, que no les arribaran a destruir.

Que riguin, doncs, els germanòfils davant l'afirmació del coronel Barone. Que riguin tant com vulguin. Aquí sí que pot ben dir-se allò de *rira bien qui rira le dernier*. Nosaltres ens permetem recordar-los la frase d'un altre italià eminent, el professor Borgère: «L'Alemanya—ha escrit—camina de victòria en victòria cap a l'agotament i la desfeta...»

FULMEN

Guerra als neutrals

No s'alarmi el senyor Governador. No tremoli el senyor Dato. No és que donem un crit contra la neutralitat. No és que fem una crida als intervencionistes. Res de tot això. Senzillament: fem constar un fet. La

guerra dels bel·ligerants contra'ls neutrals està en marxa. Ara es veuràn alguns dels perills que té la neutralitat que no és, diguin lo que vulguin, tan dolça com sembla.

Ha sigut una candidesa creure que la neutralitat sols podia aportar aventatges i àdhuc podia ésser una font de riquesa per l'avenir en la pau.

Pot creure ningú, seriosament, que les nacions que estan ara sacrificant-se i desfent-se en una lluita gegantina, han de deixar que després s'aprofitin de les aventatges de la guerra precisament aquelles nacions que la contemplaren creuades de braços a l'ombra tranquil·la d'un garrofer fantàstic? No fóra, per part de les nacions bel·ligerants una bogeria, i per a dir-ho amb lèxic neutral, un mal negoci?

Cal tenir això en compte. Cal no oblidar-ho. Perque les nacions en guerra no ho perden de vista.

A Anglaterra acaba de dir el director del *Board of Trade*:

«No seria just veure als neutrals aprofitar-se de ses aventatges per a recullir els beneficis econòmics de la victòria; és precis realitzar tots els esforços que sien necessaris per a conquistar les posicions que els alemanys havien ocupat en el mercat mundial.»

La primera part d'aquestes declaracions és ben categòrica i clara. Els actuals bel·ligerants no poden, no volen permetre que sien precisament els neutrals els qui, aprofitant-se de ses actuals aventatges siguin després els qui recullin els beneficis econòmics. Així, doncs, res de aquelles positives ganancies en la situació comercial.

Serà lògic, serà, tal volta, inevitable que les nacions en guerra prenguin sòlidament ses mides per a que això no pugui succeir. Mentres la gran guerra duri, se pendrà en aquelles nacions bones posicions, se portaràn a cap totes les mides que calguin per a la gran guerra comercial que no acabarà, ans al contrari, creixerà en furia i acometivitat quan la pau se firmi.

Ai! en aquesta altra guerra no hi pot haver neutrals. Aquestos s'anomenaràn, com s'han anomenat sempre, vençuts. Aleshores no farà ombra el fantàstic garrofer de la neutralitat. La lluita serà desesperada i sens pietat. I serà més cruel per a aquells que no hagin santificat per el dolor el seu dret a la lluita. Perque aqueixos tindran més enemics.

En aquells moments els braços que hauràn permanescut neutrals hauràn de treballar (això sí, tant com vulguin) però... a compte d'altri. Els neutrals seràn esclaus dels que ahir eren bel·ligerants.

Heu's-aquí el petit quadret que sugereixen les paraules transcrites i que responen a una molt extesa manera de veure el món després de la guerra.

Però... Però, no. Repetim com al començament:

No, s'alarmi el Governador. No tremoli el senyor Dato...

MARCEL

Les properes eleccions municipals

No són tan lluny les eleccions municipals que no hagin ja de preocupar-nos. Alguns, ja fa dies, que no se les treuen del cap i sovintegen en els diaris gasetilles que no són altra cosa que reclams de gent interessada en cridar l'atenció del públic, per a que l'opinió ja'ls tingui *avesats* el dia que vagin en candidatura.

Tenint en perspectiva l'Exposició d'Indústries Elèctriques, s'han iniciat dugues corrents: la dels que voldrien un Ajuntament d'altura, compost d'homes de prou solvència moral per a inspirar confiança a tot-hom, i la dels que, olorant remenament de diners, voldrien ficar-hi les seves mans pecadores.

De l'acert del còs electoral o, millor dit, de l'acert dels que disposen del còs electoral, depèn l'èxit de la futura Exposició i amb ell el pervindre de la nostra ciutat. Si van al Consistori homes que tinguin prestigi per

perdre i una bona voluntat per posar al servei de Barcelona, anirem bé; si van a la casa gran els ganes, que miren envejosos com uns antics companys de miseria adquireixen finques, anirem malament.

Els que per la seva influència entre les masses, els que peis seus prestigis noblement conquerits, els que per sa honorabilitat no posada mai en tela de judici, els que per sa historia immaculada, tenen a les seves mans la confecció de la candidatura de Barcelona, han de considerar que's tracta de salvar el bon nom de la nostra ciutat i no de matar la fam d'uns quants ganduls de cassino. Si s'inspiren en un generós patriotisme i no en un mesquí interès de partit, les properes eleccions municipals poden ésser el principi d'una Barcelona regenerada, orgull de propis i admiració d'estranyers.

JEPH DE JESPU

Sonata XXI

Nois, fa sis anys avui de la segona crema dels convents. Si els resultats dels actes lliberadors han d'ésser sempre com el d'aquell, més valdria que ho deixéssim córrer.

Si en van cremar vint n'han sortit trenta; va ésser una espurgada, però la planta se veu que era forta i ha brotat amb més braó.

Aquí hi havien les Jerònimes. Sí, eh? era una esglesia rònica, avui s'alça allí mateix, superba la nova gran esglesia del Carme, Santa Madrona, Sant Pere, Agonitzants, Sant Andreu, totes altra vegada més luxoses, més riques s'han alçat de ses cendres com aus Fenix.

No volien anar al Marroc? Sí, eh? Marroc s'ha dit. Aleshores era una guerra petita; ara és grossa. No'n moviem de Melilla i Ceuta, ja som a Tetuàn i Larache, allò sí que és un foc que no s'apaga.

Ni s'apaga aquell foc ni s'apagava el dolor de molts dels que varen cremar-se els dits al encendre'l. Encara n'hi han a la presó. Dels morts no'n parlo, aquests ja no tornaran, i si tornen serà per anar a estirar els peus an el senyor, an el Excel·lentíssim senyor don Joan La Cierva i Peñafiel, cosa que certament li estaria molt bé.

Quasi vos diré que quasi n'estic segur que ho fan i que quan el cacic de Murcia se fica al llit, sigui en Ferrer, sigui en Baró, sigui el que sigui, comencen a dir-li, amb una veu molt fonda:

—La Cierva! La Cierva! Ja soc al peu de la escaleta.

—La Cierva! La Cierva! Ja soc al primer replà.

—La Cierva! La Cierva! Ja obro ia porta.

—La Cierva! La Cierva! Ja soc als peus del llit.

—La Cierva! La Cierva! Ja't toco els peus, ja soc al ventre, ja soc al pit...

—Ja't tinc!

I ell deu fer un crit d'esglai, i temerós dels esperits dels fusellats, deu amagar el cap sota el coixí, però el somni no devalla a ses parpelles.

I això que ja fa sis anys, i això que els morts no fóren molts i això que ell no va buscar-ho, va trobar-ho i se'n aprofità.

Faig aquesta reflexió pensant en els que ara fa un any deixaren anar pel món les passions desencadenades, tots els pecats capitals amb les mans lliures...

Què dius, tu? Que la mandra no? No sé on te deixes l'Espanya, ximplet!

Pts! Tornant a lo que deiem, an aquests si que's hi aniran a estirar els peus. Jo, no sé si són d'una altra carnadura aquests salvatges, jo no dormiria pas mai més amb sossego, ni menjaria a gust cap mos de pa; sempre me semblaria, don Guillem, que'm passa com an aquella dòna del conte d'en Grimm que li devien contar quan era noi.

No et recordes? Es aquella que quan llec cava pa sempre li sortia tacat de sang. Era el càstic d'un crim comès contra sa germana.

I ara no és un crim, són mil crims cada dia, cada hora, pot-ser cada minut. Contra la mare, contra el pare i els germans; contra l'Art i la Civilització; contra aquest Déu a qui invoquem i an el qual fem pam i pipa.

Això sí, a vosaltres no vos fusellaràn, al contrari vos donaràn tot de creus i condecoracions i arribareu a vells, però per vells a que arribeu ja podeu rentar-vos les mans, ja ja que sempre vos pudiran a sang, a fum i sobre tot an aquella pudor de mort.

Uix, quin fàstic!
Deu-me beure.

MORITZ XXVII

Notes de fóra

Castellfullit de la Roca.—En una fàbrica d'aprop d'aquesta vila, tiren a boca de carro, dos vegades al dia aigua en mig dels telers. Veritat, senyor metge, que això es ésser molt alemany o molt anti-humanitari? *Santa Higiene* per aquells obrers mai ha existit.

La última setmana, amb cinc dies de treball, la majoria dels teixidors guanyaren nou pessetes. Amb poc aire i tanta humitat, ja és guanyar! Ai, senyor Dato, quan li agrairien que implantés el jornal mínim! Recordi's que són tots adeptes seus, neutralistes incondicionals, perquè no tenen altres forces que les d'anar de casa a la fàbrica i vice-versa.

Arenys de Munt.—Sembla que'l nostre ensoanat ha agafat una rabia tan terrible als socis de la «Joventut Republicana», que desgraciat del que's deixés mossegar per ell; ni el suero antirràbic del doctor Ferrán el salvaria. I tot perquè's socis de la Joventut, s'han proposat posar-li els peus a rotlló i no es deixaran trepitjar cap dels drets que'ls concedeix la Constitució. Però és que's pensava aquest senyor que tractava amb *hicas de Maria*?

Que no vagi fent bravates pel poble, que nosaltres continuem arma al braç.

Fullaraca

Cada cop que veig en Dato nostre il·lustre capítol, retratat al *Blanco y Negro* o en altres il·lustracions, me'l miro una bella estona i penso, rient tot sol:

—Sembla mentida que un nyicris, tan magre i tan curf de tot, estigui prenent el número a vint mil·lions d'espanyols!...

Quan va esclatar la gran guerra tot-hom ho deia: —Ja està, ja la tenim començada; mes, per fortuna, el sarau és tan gros i tan tremendo i gastarà tan aviat els recursos i les forces dels pobles bel·ligerants, que no pot ser que s'allargui. —

I ves si ho vam encetar, avui fa ja un any que dura, ail... i lo que durarà!...

No us canseu, pobres il·lusos, que amb crits que aixorden al món, demaneu, plens d'entusiasme, que's tornin a obrir les Corts.

Les Corts no poden obrir-se; sabeu per quina raó?

Quan va dar-se el *cerrojazo*, en Dato que, a previsor no hi ha aquí ningú que'l guanyi, per evitar temptacions, un cop les tingué tancades... va tirar la clau al pou.

—Buenas. El senyor ministre?
—Es a la costa cantàbrica.
—I el secretari?

—Ha sortit al camp per una mesada.
—I el directò?

—Es a la torre des de mitjos de setmana.

—I el quefe del negociat?

—Té llicència ilimitada.

—I l'oficial primer?

—Està prenent banys de platja.

—I el segon?

—Va marxà ahir.

—I el tercer?

—Es al Guadarrama.

—Sí que estem ben arreglats!... Qui hi queda aquí, doncs?

—Les rates.
—Enguany, l'únic personatge

que s'ha quedat a Madrid, és en Dato.

—I doncs, què espera?—

va preguntar-li un amic:—

Com és que no va a banyar-se?

—Ai!—va respondre, tot trist,

don Eduard:—Prou hi aniria;

el mar és el meu encís...

però aquest any... sab?... —

—Què? Digui...

—Ii corren tants submarins!...

—

S'han perdut moltes cullites,

el treball va escassejant,

hi ha una infinitat d'industries

que's distreuen badallant.

I no obstant, aneu-ho a entendre!

aquest mes, a la nació,

hi ha mil setcents dinou pobles

que fan la festa majó.

C. GUMÀ

pins i les prades i les cascates, i aquell lloc salvatge fou per ell font de delícies.

A la Carmeta li mostrava tots els reconcs, tots els torrents i torrenteres, tots els cims dels encontorns.

Un dia, tot té d'acabar-se, al convidar-la a sortir, ella respongué tota seria:

—No, avui tenim de parlar.

—Digues, filla.

—Mossèn Paulí...

—Digues, filla.

—Crec que n'hem fet massa.

—De caminar?

—No, de jaure, mossèn Paulí, tota m'inflo.

—Mare de Déu, mare de Déu! Ja n'estàs certa?

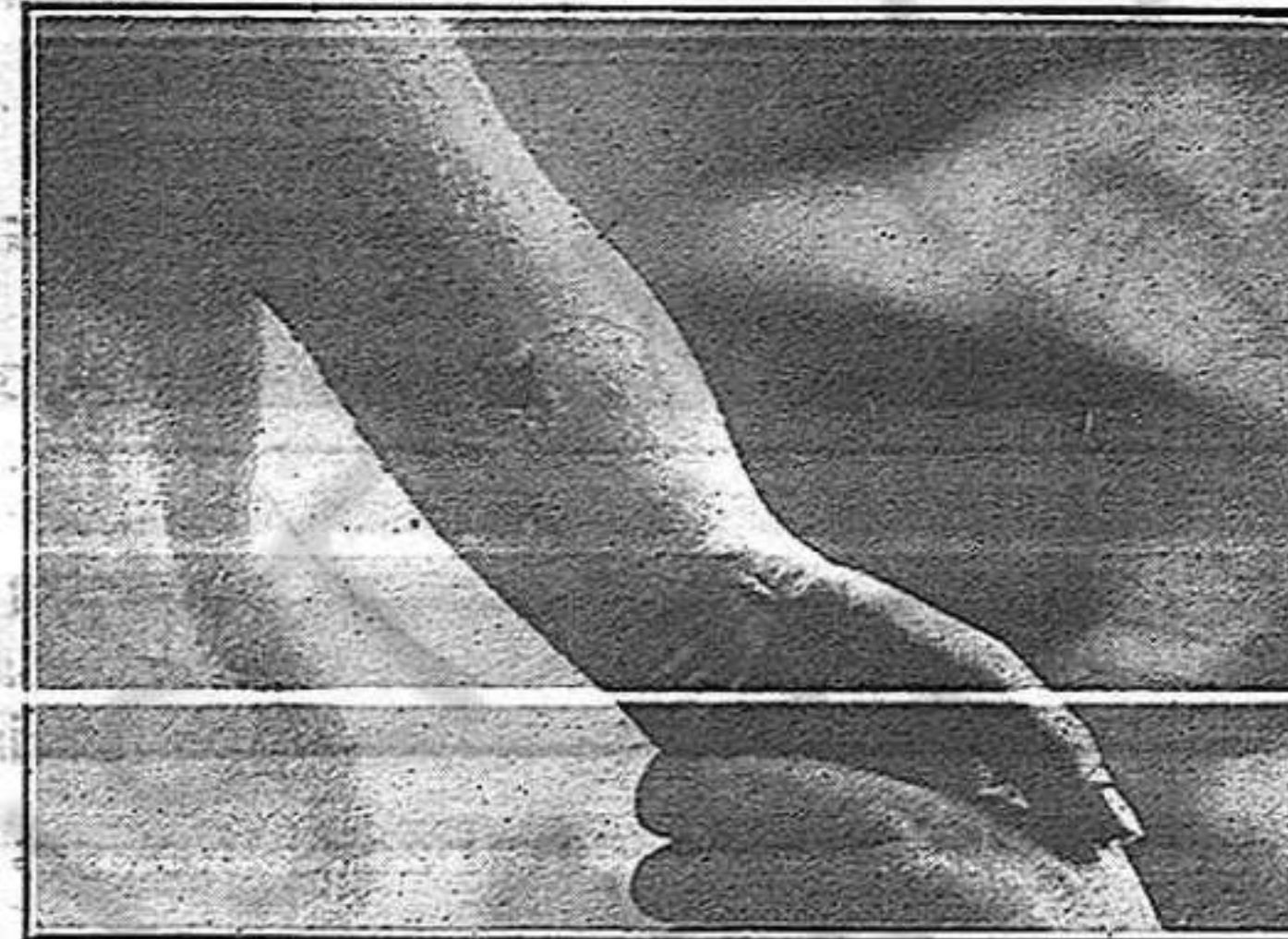
—Si no n'estigués no li diria. Què faig ara?

—Sembla impossible, Carmeta, sembla impossible; mai ho hauria cregut de tu...

—I ara, mossèn Paulí!

Els horrors de la guerra

EFFECTES D'UNA BALA DISPARADA PER UN FUSELL ALEMANY

Orifici d'entrada

Orifici de sortida

OM a tants i tants que n'hi han que reliscaren — cosa fàcil, àdhuc natural, quan els homes estem entre'ls vinticinc i els trenta,—mossèn Paulí tingué una encepegada, i el senyor

bisbe, mirant pel bé de la seva ànima i per la dignitat del sacerdoti, prengué la determinació de retirar-lo de la vicaria de ciutat que per fortes influències li estava confiada i enviar-lo a regentar una ermita dalt d'una muntanya, a la qual anaven a oir el Sant Sacrament de la missa pastors, rabadans i algun que altre pagès de les rodalies, que no havia begut massa el dissabte al fer-se fosc.

Mossèn Paulí se n'hi anà tot concirós, se trobà amb una casa que s'aguantava per miracle, amb uns mobles, que'l que no era coix d'una pota ho era de dues i el que no era coix patia de cors i sinó tenia el cul foradat.

Se trobà, ademés, amb una mena de diable negre com la pega, que s'afeitava per mesades i es tallava els cabells quan esquilaven les ovelles. Aquest fulano netejava la casa rectoral i l'esglesia, tocava les campanes, matava els conills de gabia i anava a cercar la menestra per aliment del senyor rector.

Mossèn Paulí, després de dormir dues nits en el llit fet a cops de puny pel bastaix de qui parlavem, digué:

—Ca! Ca! Ca!

Agafà els trasteis i se'n anà a cercar majordona, cosa que li convenia més que a un infant una dida.

I trobà a la Carmeta.

Divuit anys, pell sana, blanca i vermella com la d'una poma, cara bonica, anques amples i amb uns pits fent-li replà.

Arribaren amb ella moltes nous, llits amb somnicis, baiancins, vaixelles, estoretetes i un llum d'acetilè. Encara arribà a més la netedat i l'alegría del senyor rector.

Aquest, que de bones a primeres estava místic com una aufàbrega sense regar, li tornaren els colors i l'alegría tot d'un plegat; semblava, i perdoneu, Adam al trobar-se amb Eva al Paradís.

D'aleshores li plagueren els boscos de

—Calla i veste'n a cercar an en Jaumet, que pugi seguidament.

—Com vulguis, ai, com mani.

—Jaumet, tenim de parlar.

—Mossèn Paulí...

—Molt serio, eh? molt serio.

—Vostè dirà.

—Sabs com està la Carmeta?

—Grasseta, senyor rector.

—Que bony grasseta, grassassa! Acabem i no faci's més el ronsa. Com ha estat això?

—Veurà, senyor rector, com que aquí dalt no hi han més dones...

—(Pocavergonya! lladrel)

—Com que devegades un...

—Prou! Aquí no hi han més homes que tu. Regoneixes que ho has fet?

—Sí, mossèn Paulí.

—Doncs prou! Carmeta! Carmeta!

—Mani.

—T'hauria de treure, però no, nosaltres som al món per a perdonar. D'aquí un mes te cases amb en Jaumet i direm que és setmesò. Entesos?

—Entesos.

—Veste'n, Jaumet.

—Vina'm aquí, escolta.

—Digues.

—Bandarra, més que bandarra!

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 23 AL 29 DE JULIOL DE 1915

Per terra

Alguns diaris germanòfils de Madrid, ja fa vuit dies que parlen del *cerco* de Varsovia. I alguns diaris de Barcelona, germanòfils també, nan reproduit el discarar.

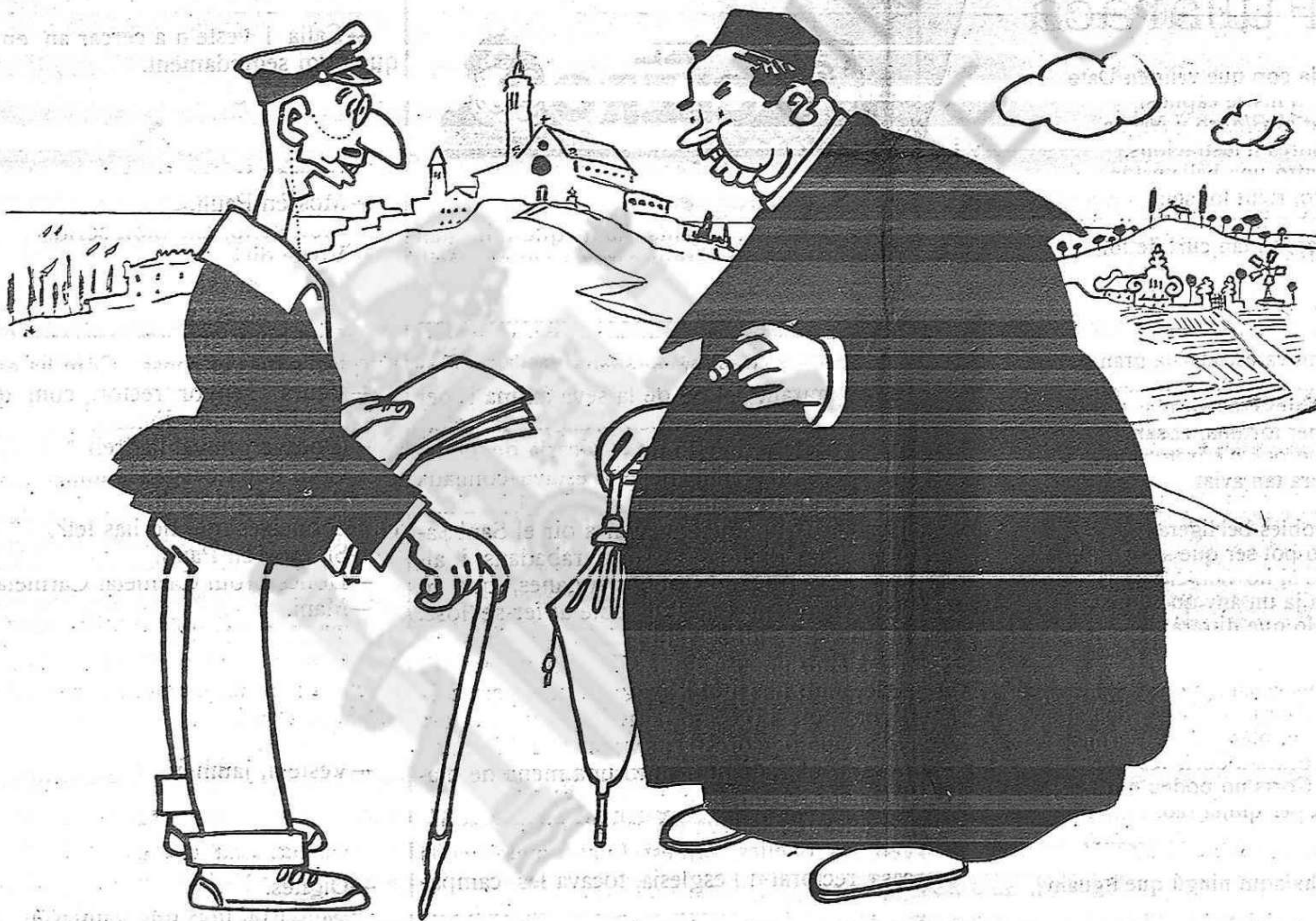
Però és que aqueixa gent no sab gota de geografia? Es que no ha vist mai cap mapa de la Polònia russa? Ara per ara, Varsovia no està situada ni molt menys. En primer lloc, els soldats austro-alemanys que han arribat més aprop de la capital polonesa, estan encara a més de 20 kilòmetres lluny de la mateixa. D'altra banda, els russos de la regió de Varsovia tenen avui completament lliures els camins i carrils de la

Un any de brega o El nedador cansat

—Es veu que quan fa mala mar les carabasses no serveixen de gran cosa.

ANIVERSARI

—Però vostès, mai que vinguin, ho deuràn fer molt diferent dels revolucionaris de 1909...
—Ja ho krek, burrango!... Nosaltres també els destruïrem els temples, però, en kanvi, els pendrem les majordones i els farem eskitjar els kuartos.

part oriental de Varsovia, que són els més importants, i pels quals estan en comunicació amb el restant de l'imperi. Es veritat que els austro-alemanys intenten realitzar un moviment envoltant per darrera de Varsovia, amb el fi d'apoderar-se de la plaça tot copant les tropes de la regió varsovia. Però les dugues puntes del exercit que aspiren a encercalar Varsovia, estan encara a més de 200 kilòmetres la una de l'altra. Actualment, doncs, no hi ha tal cerco de Varsovia. I nosaltres creiem que, si Varsovia arriba a caure, caurà sense haver estat sitiada.

Caurà? No pot dir-se res. La batalla entra en moments decisius. La resistència russa és formidable. Ja veurem si la venceràn els soldats enemics.

Apart de la gegantina batalla de Polonia, lo

més important d'aquests darrers dies, és el nou i violentíssim atac dels italians a la línia de l'Isonzo. Els italians s'han apoderat de noves trinxeres i de l'important posició de la muntanya Sei Busi. En conjunt, han fet uns 6.000 presoners austriacs i han pres 12 canons, una cinquantena de metralladores i gran quantitat de municions i queviures. Ens sembla que la ciutat de Goritzia està a punt de caure. I caiguda Goritzia, tota la línia austriaca quedarà enfonsada.

En el front occidental, hi ha hagut una certa calma. Ofensives locals a l'Alsàcia i a la Lorena han fet guanyar als francesos posicions alemanyes molt fortificades. S'han fet un miler de presoners alemanys. Atacs alemanys a l'Artois i a l'Argona, han estat rebutjats.

Als Dardanelis, petits avenços franco-anglesos.

Al Càucus, èxits russos, malgrat la resistència turca.

A la Mesopotàmia, els anglesos han ocupat nous i extensos territoris.

Per mar

Torpeders i creuers austriacs han bombardejat alguns punts del mar Adriàtic.

Els italians han ocupat l'illa Pelagosa.

Vaixells de guerra francesos i italians han destruït les instal·lacions austriacques de l'illa de Lagosta.

El creuer turc-alemany *Breslau* ha xocat amb una mina prop del Bòsfor i ha sofert greus averies.

Els torpeders russos segueixen fent proeses. Apart de diversos navilis solts, han enfonsat

dugues noves flotes de velers, una de 40 i l'altra de 150. Els turcs, que quasi s'han quedat sense barcos de vapor, ara es quedaràn sense barcos de vela.

El submarí francès *Mariette*, ha anat a fons a l'estret dels Dardanelis. La tripulació fou feta presonera.

Per l'aire

Fets més importants:
Bombardeig del camp d'aviació turco-alemany dels Dardanelis per aeroplans aliats.
Bombardeig de Zeebrugge pels aliats, amb destrucció d'un submarí alemany.

JA en tenim un altre! En Pich vol que son germà, don Rosendo, sigui regidor. Ho serà, naturalment. Això li treurà una mica d'anomenada al ex-baïlle interí. Perque ja no hi podrà haver Pich a seques. I entre en Pich (R.) i en Pich (J.) ens farem un embull.

Lo millor serà dir-li an aquest nou Pich, Pich i repicó.

El Comitè de la Molestia Social ha felicitat al senyor Martínez Domingo per son nomenament d'alcalde.

Acompanyem en el sentiment al senyor Martínez Domingo.

Els de la Molestia hauràn cregut que era un alcalde *dominical*, com les fulles que donen a les parroquies.

S'ha solucionat el conflicte navier. Ens en alegrem cordialíssimament.

Però...

Sempre hi ha un però. S'ha solucionat en vista de les manifestacions del Govern.

Simpàtica gent de mar: Permeteu-nos que no acabem de creure que'l conflicte estigui solucionat.

Això de les promeses ministerials està molt desacreditat.

I sinó, demanin informes al senyor Cambó.

En Pau Iglesias visità an en Dato per a protestar de la suspensió d'uns mitings que havien de celebrar-se a Madrid i Granada per a parlar de la neutralitat.

No se sab lo que en Dato va contestar. No devia saber que dir. Perque hi han coses que no tenen contestació, per molt Dato que se sigui.

Sis anys enrera, tal dia com avui, encara lumejaven els convents de Barcelona.

Us en recordeu?

La revolta fou impetuosa, tràgica, més teatral que intensa, més sentimental que mal'intencionada.

El poble irat, justament irat, respectà les vides, en canvi la repressió fou cruel, sagnanta, persistent, metòdica...

Fa sis anys.

Fa sis anys i ara, amb la guerra, el poble haurà après moltes coses per si un dia és repetit l'història.

Els joves de la Defensa Social anaren a càl Governador a protestar del miting d'en Lerroux al «Soriano».

Aixís ho han de fer sempre els il·lustres setmesons: protestar després dels actes.

D'això se'n diu estar al seu punt; com va estar igualment al seu punt el Governador permetent el miting i deixant dir an en Lerroux lo que li donà la gana.

I no diem la *real* gana, perque el diputat intervencionista és republicà.

Diumenge passat va celebrar-se amb gran èxit un aplec de caràcter religiós a l'ermita del Carmelo.

S'assegura que era plé d'infants.

Naturalment. Els infants sempre estan a punt per anar a la muntanya.

I sobre tot si a la muntanya hi ha algun *carmelo*.

Són tan llamineres les criatures!

El doctor Reig—per mal nom el senyor bisbe—se n'ha anat a Loyola, el famós santuari dels jesuïtes.

Allí assistirà a la festa de Sant Ignasi; i deura tenir una oracioneta per l'ànima de don Ignasi Girona, el gran protector de la nostra Seu.

Tot això ens està bé; però vegi de no fer-s'hi massa amic amb els jesuïtes.

No per res, no; però si els frares caputxins ho saben...